

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifa, cu preturi moderate,
Abonamentele şi insertiunile se plătesc
C-TUL CASEI DE PASTRARE

Viaţa la ţară.

Ce frumos e la ţară! Iubite sătene, în ce raiu pământesc te găseşti! N'ai schimba pentru nimic în lume sălaşul tău încunjurat de atâtea daruri ale firei, cari toate se întrec a ţi-se înfăţişa din ce în ce mai frumoase şi mai încântătoare.

Ai lăsa tu răcorosul aer ce-ţi dă viaţă, te face roşu ca trandafirul de primăvară, te însufleţeşte, te face voinic şi vioi, şi să te duci să-ţi cauţi odichna în vre-un oraş; unde în curând vei deveni galben şi slab, topit din pricina aerului stricat?

Nu, iubite sătene, nu părăsi darurile acestea scumpe ce ţi-a dat bunul Dzeu. Ai o însărcinare mare. Eşti temelina neamului tău şi dacă vei şovăi dela datoria ta, el va suferi multe greutăţi.

Ce sarcină mai mare şi mai frumoasă ar avea cineva decât a înlesni viaţa la o mulţime de vietăţi, prin munca şi hărnicia sa!

Ce s'ar face fratele tău dela oraş, care are altfel de ocupaţie, din folosul căreia face schimb cu folosul frumoasei tale ocupaţie, dacă n'ai fi tu, sătene, să înlesneşti acest schimb? De sigur că ar duce-o mai greu.

Ce frumoasă meserie ai, iubitule; să lucrezi în mijlocul firei libere, la aer curat! Mult ar dori vieaşa dela ţară toţi cei dela oraşe, cari sunt nevoiţi a-şi face meseria închişi în casă, resu-

flând aer rău, şi adeseori îmbolnăvindu-se.

Aşa ţi-a fost ursita, ca să ai cu ce înlătura greutăţile şi neajunsurile vieţii.

Firea însăşi a pus la îndemână tot ce are mai scump în sinul seu, ca

Vezi cum se întinse
câmpii impestriţate cu
întrerupte ici-colea de câte o dumbrăvioară, care par a fi nişte mici ostrove în mijlocul apei.

Pomii, cari fac podoaba pământului, nu mai puţin se întrec, care mai de care, să se arete ţie ca să le priveşti frumseţa şi să te foloseşti de roadele lor. Treci în pădure. Te isbeşti de o mare verdeată, în mijlocul căreia ţi-se pare că eşti într'o lume plină de farmec. Câte gânduri, câte simţiri plăcute se desfăşoară. Cucul împreună cu celelalte păsărele, prin cântecele lor, alcătuiesc musica firei. De dragul tău vin ele aici, ca să te desmerde şi să te înveselească.

Coboară-te în vale. Aci dai de altă minune a firei, tot pentru tine hotărâtă. Ţi-se înfăţişează o albie a unui frumuşel riuleţ îmbrăcată în haine de primăvară.

Sgomotul seu incetisor te face să stai puţin la umbra unui pom pe marginea lui şi să ascuţi la el; să te gândeşti! De

când tot merge el şi nu mai sacă! Câtă lume va fi văzut pe marginea sa şi toată s'a dus! Numai el curge, curge mereu şi va curge în veci. Te face să uiţi ori-ce supărare, adormi, desmerdat de regele vâlcilor: »Vesela Privighetoare«, care par'că-ţi cunoaşte gândurile, de aceea te saltă cu fermecătoarele sale cântări. Scoală, iubite sătene, şi mergi vesel la sălaşul tău, încredin-

Episcopul Mihail Pavel.

să te mişte, să te învioreze, să te încurageze. Ca să te încredinţezi de aceasta, ia osteneala şi sue-te într'un deal înalt şi priveşte spre câmpie.

Ce tablou încântător ţi-se înfăţişează!

În depărtare se zăresc frumoasele culmi de munţi, ce să înalţă falnic, ca şi cum s'ar mândri cu mărimea lor, cu viaţa lor vecinică!

țându-te că toate aceste frumseți sunt numai pentru tine. Mergi înainte fără șovăire cu greaua dar' frumoasa ta chemare pe acest pământ. Nu te supăra de neajunsurile ce suferi, căci în curând se vor limpezi toate înaintea ta. Toate cugetările celor luminați sunt îndreptate spre tine.

Fii harnic și luminează-ți mintea, ca să poți înfrunta greutățile, să prețuești tot mai bine firea și să te folosești de bunătățile ei.

Sărbare națională în România.

Ziua de 18 Maiu v. a. c., a fost o zi de mare sărbare națională pentru Români din România, căci în aceea zi s'a sărbătorit în capitală desvălirea monumentului lui Ion C. Brătianu. Au venit la această sărbare Români din toate părțile țării. În jurul monumentului și pe treptele lui au fost depuse numeroase coroane de flori. La dreapta și la stânga au fost construite mai multe tribune, de pe cari s'au rostit discursuri ocazionale. S'au primit și mai multe telegramme. Serviciul divin a fost oficiat de către I. P. S. S. Metropolitul Primat și I. P. S. Metropolitul Moldovei, asistați de Protoiereul Capitalei și al județului Ilfov. În momentul desvălirii, muzicile au intonat „Imnul național“.

Grupul principal, așezat în vârful soclului, reprezintă o femeie, personificând România, pe cap cu Coroana de oțel, strângând la piept cu o mână steagul Independenței, ear' cu cealaltă răzîmându-se pe Ion Brătianu, care, într'un avânt suprem și cu gestu-i cunoscut și caracteristic, arată unui dorobanț calea spre neatârnamare.

F O I Ț Ă

Aniversarea mortii Episcopului Mihail Pavel.

(Vezi portretul).

Luni, în 1 Iunie n. s'a împlinit un an de zile dela moartea fericitului episcop gr-cat. român de Oradea-mare, Mihail Pavel. Această aniversare a fost sărbătorită cu multă demnitate din partea institutelor de cultură națională din Beiuș, al căror regenerator și al doilea întemeietor a fost adănc regretatul arhieru.

Fericitul Episcop s'a născut în Recea la 6 Sept. 1827. A studiat în Baia-mare, Sătmar și Cașovia, ear teologia în Viena la S. Barbara, apoi la Ungvar și Sătmar. În 21 Martie 1852 fu sfințit preot celibat, și apoi numit notar consistorial la Muncaciu pe sama Românilor din acea diecesă. La 1856 după înființarea diecesei de Gherla a fost numit notar consistorial acolo. După patru ani trecu ca paroch în Slatina și vicar al Maramureșului. În 11 Sept. 1872 a fost numit Episcop la Gherla. În această înaltă

Dorobanțul, în genunchi, cu pușca într'o mână și cu căciula în cealaltă, salută plin de entuziasm, și într'un avânt vitejesc, *Patria*.

Mai jos, în față, o Româncă povestește la doi copii, cari în uimire îi sorb cuvintele, faptele mărețe ale lui Ion Brătianu. Gestul femeii se oprește la înălțimea cuvintelor marelui patriot, săpate în piatră:

„Prin mintea,

„Prin inima,

„Prin brațele noastre...“

Sub acest grup, pe o placă de marmoră, e săpată, în litere aurite, inscripția:

„Lui

I. C. Brătianu

1903“.

În partea opusă, deasupra datei memorabile, „1877“, înconjurată de laurii victoriei, se ridică, plin de însuflețire ca după o a doua înviere, și într'o mișcare adorabilă, *Geniul României*, rupând lanțurile trecutului...

În cele patru colțuri, patru figuri alegorice reprezentând însușirile de căpetenie ale lui Ion Brătianu: *Patriotismul, Elocuența, Curajul și Prudența*.

Pe părțile laterale, sunt două basoreliefuli: unul purtând data de 1848 reprezintă pe Ion Brătianu vorbind poporului întrunit în aer liber pe Câmpia Libertății; altul cu data de 1866, eternizează în bronz momentul istoric, când Domnitorul Carol a pus, la Turnu-Severin, pentru prima-ora, piciorul pe pământul noii sale patrii. Ion Brătianu, într'o atitudine respectoasă, face cunoscut mulțimei pe noul Ales al Națiunii, ear' mulțimea descoperită îl aclamă...

poziție a lucrat mult pentru prosperarea învățământului popular. În 29 Ianuar 1879 e numit Episcop la Oradea-mare, unde a dezvoltat o activitate dintre cele mai bogate. Tot ce a putut aduna cu mare cruțare a dăruit spre scopuri religioase și culturale. Vom aminti aici câteva: a împodobit biserica catedrală din Oradea cu lucruri de artă de toată frumseța; a restaurat biserica parochială din Beiuș; a îmbunătățit salariile profesorilor din Beiuș și a pus basă la fondul lor de pensie; a reclădit în mare parte gimnaziul din Beiuș și l'a provăzut cu toate mijloacele de învățământ. Pomposul Internat de băeți, și școala civilă de fete provăzută și aceea cu internat, vorbesc de bunătatea sa, ear fondul subsidiar destinat pentru scopuri religioase și culturale, a trecut de mult peste suma de un milion floreni.

CEARTA

Cei bătrâni, când mărită o fată, îi dau sfaț, ca, ori de câte-ori o vedea că-i bărbatul supărat și caută ceartă, dînsa să ia apă în gură, să spuie c'o dor măselele. Așa va scăpa de multe necazuri cu bărbatul. Bătrânii

DIN LUME

Din dieta țării.

Kossuthiștii atacă pe zi ce merge tot mai vehement guvernul și sunt hotărîți a nu înceta, până-ce nu li-se vor împlini dorințele față de armată. Guvernul se află astfel într'o poziție grea. Pe lângă aceasta se mai adaugă și faptul, că Austriacii nu vor să prelungească decât numai pe un an învoiala de până acum asupra cuotei, și și așa numai cu condițiunea, ca mai ales în organizarea armatei să nu se facă nici o schimbare.

Prin cercurile guvernamentale se vorbește chiar de disolvarea dietei, ce ar avea să se facă în luna Iulie, ear' că nouele alegeri s'ar face în August sau Septemvrie.

Demonstrări contra Austriacilor.

Din Triest se vestește, că în Udine au fost Dumineca trecută mari demonstrațiuni. S'au adunat ca la 5000 oameni într'un cortegiu festiv, cu stindarde italiene, dintre care unul purta inscripția: »Trăiască Italia iredentă«, ear altul: »Jos Austriacii!« La statua lui Garibaldi s'a ținut și un discurs însuflețit.

Turburări în Croația.

În Zagrab (capitala Croației) s'au făcut de nou demonstrațiuni contra Maghiarilor. În sărbătorile Rusaliilor, cu care ocaziune au sosit foarte mult popor și din provincie, mulțimea, aproape 3000 oameni, au spart ferestrele și au dat jos firmele prăvăliilor cu inscripție maghiară, ear' pe polițiștii cari voiau a face ordine, i-au alungat cu petri. Șase companii de soldați abia au putut liniști mulțimea.

Din Macedonia.

Turcii fac adevărate cruzimi cu bandele revoluționare bulgare ce se află în Macedonia. Ba chiar și cu satele despre cari pre-

ziceau bine; noi zicem: același lucru ar trebui să-l facă și bărbatul, fiind-că adese-ori femeile, necăjite de-ale gospodăriei ori de copii, caută și ele ceartă. Și tot potrivită aci e și zicătoarea: »două săbii într'o teacă nu pot sta, și doi oameni sfădăuși într'o casă nu pot trăi«. Căci cearta e lesne de început, dar' mai greu de isprăvit; din nimic ajungi la moarte de om, nu numai la bătae. De aceea sfatul cel mai bun e ca, îndată-ce unul dintre soți vede pe celalalt căutând nod în papură, să nu-l mai ațite, ci să-l lase în voe, să nu-i stea împotriva nici cu vorba nici cu fapta, ci să caute a-l liniști cu vorbe bune. Omul supărat e năzarnic, i-se pare că toată lumea îi strică, de aceea să nu luăm în seamă vorbele lui aspre; el nu le zice din inimă, ci sunt isvorite din mânia, din neajunsul ce poate l'a avut în treburi, etc.

E știut că din ceartă și din pricină că femeea sare cu gura și la una a bărbatului ea spune zece, acesta, ca mai tare, o ia la bătae, lucru foarte rău și barbar. De aceea femeile ar trebui să fie mai șirete și să cu-

supun că se bucură de mișcarea revoluționară. Astfel mai multe clădiri din Banița au fost pustiite cu locuitori cu tot de soldații turci. Clădirilor li-s'a dat foc, vitele și ce aveau locuitorii au fost luate, ear locuitorii uciși, așa că din 500 abia au scăpat 48, cari au fugit în munți.

Alegerea dela Dobra.

Sâmbăta trecută 6 Iunie n., s'a făcut alegerea de deputat dietal pentru cercul electoral Dobra. Alegerea a fost presidată de Simon Gábor, jude reg. în pensiuine și a decurs în cea mai perfectă oedine. Candidați au fost patru: Dr. Aurel Vlad, Dr. Aurel Muntean, Dr. Farkas Béla și Dr. Lázár Elemér. Dnii Dr. Muntean și Lázár și-au retras însă mai târziu candidaturile. La sfârșitul votărilor s'a constatat, că Dr. A. Vlad a primit 256, ear Dr. Farkas Béla 204 voturi. Astfel presidentul a proclamat ales, cu majoritate de 52 voturi pe dl Dr. Aurel Vlad.

Starea sămănăturilor.

A sosit acel anotimp, în care producătorii, neguțătorii și consunătorii își întorc privirile asupra mersului timpului, cu scop de a-și putea face oare-care idei despre recoltele anului. De trecut nu se mai interesează nimeni. Starea sămănăturilor la sfârșitul lunii Maiu, în urma rapoartelor ce au intrat la ministrul de agricultură, sunt următoarele:

În *Statele-Unite* ale Americii-de-Nord timpul a fost nefavorabil și în unele localități înghețul a cauzat pagube. Astfel recolta va fi probabil slăbuță.

În *Rusia* asemenea a stricat timpul de iarnă, cel de primăvară a îndreptat însă întrucâtva desvoltarea lor. În *Rusia mică* starea sămănăturilor e mai rea. Recolta cea mai bună de toamnă va fi în *Rusia de mijloc*.

noască pe bărbat, când are harțag de ceartă, să nu-l mai ațițe, ci să-și caute de lucru în grădină, la vite, așa ca să nu stea în preajma bărbatului până se liniștește. Tot așa bărbatul, când vede că-i femeia supărată, că de, om e și ea, și poate multe necazuri trebuie să înghită, s'o lase în banii ei până ce-i trec și ei neduvurile.

Dacă bărbatul și femeia nu s'ar ațița unul pe altul; dacă n'ar căuta să-și spue cuvinte grele, pe cari singuri nu le cred, atunci nu s'ar certa și nu s'ar bate nici-odată.

E foarte rușinos lucru când gospodarii nu se înțeleg și se fac de risul lumii. Ferice de casa, unde nu s'aude gălceavă, ceartă, sudălmii și bătaii. Omul poate trăi și cu mult și cu puțin. Pentru a fi fericit nu trebuie cine știe ce bogății, ci cuvântul bun, înțelegerea, sunt fericiri pe cari nu le pot da banii.

Când bărbatul își ceartă ori își bate femeia, copiii capătă pilde urite; nu mai au frică de mamă, nu-i mai dau cinste; ear' pe tată nu-l iubesc, ci se tem de el ca de un călău.

În *Serbia* sămănăturile s'au desvoltat bine în urma timpului favorabil. Nutrețurile încă sunt mulțumitoare.

În *România* peste tot starea e bună. Singură rapița promite o recoltă mai slăbuță.

În *Britania-mare* (Anglia) încă se speră la o recoltă bunișoară. În general se prevede așadar o recoltă mijlocie. Comerțul extern a arătat, cu puține excepțiuni, un curs solid.

Știri diverse.

Băi de petrol în Ungaria-nordică. Firma G. I. Parkinson din Londra încă de luni de zile face încercări de exploatare de petrol la moșia numită »Szuko« dela hotarele, cari sunt totodată și proprietatea opidului Mezőlaborcz. Producerea crudă s'a dovedit de excelentă. Intreprinzătorii sperează la un produs bogat; dar de adevăratul basîn al oleiului nu vor da decât la 800 metri afunzime.

Import de vin în Anglia. Dr. Ruttkay Vilmos, specialist al ministerului nostru de agricultură la Londra raportează, că o firmă mare comercială de vin de acolo, se interesează mult de vinurile maghiare și dacă i-s'ar trimite mostre, ar orienta firmele noastre despre rezultatul ce ar obține. Un preț-curent al firmei numite se poate căpăta la muzeul de agricultură din Budapesta.

Hârtie din strujeni de cucuruz. În statul Illinois din America, fac încercări însemnate cu o nouă mașină, care prelucră în hârtie firul, coaja și coceanul de cucuruz. Fabricanții oteră prețuri bune producătorilor de cucuruz, așa că aceia ar fi mai câștigați decât dacă le-ar da vitelor spre mâncare. Partea cea mai însemnată din această purcedere a mașinei de nou inventată este, că se bagă în ea cucuruzul copt dimpreună cu cotorul și cu tuleul, pe care îl taie, boabele le smicură și tăind cotorul, alege miezul din ele. Din această materie au preparat până acum trei soiuri de hârtie, unul din coaje,

O femeie cuminte va ști să se poarte așa fel, ca nici-odată să nu dea prilej bărbatului să sară la ceartă și mai ales la bătaie. Vorba veche zice: »Nu mi-i că mă bate, dar' mi-i că-și face obicei«. Și-i foarte adevărat: într'o căsnicie, dacă încep certele și bătaile nu mai e Doamne ajută. Bărbatul și cu femeia trebuie să fie doi tovarăși ca să ducă la bine și la rău; dar' când ei se dușmănesc, când nu-i înțelegere, ce bine mai poate fi? Doi boi ori doi cai, când trag la un loc, și tot trebuie să meargă uniți, dar' încă să duci carul greu al vieții! De aceea multe case se strică și gospodăria merge îndărăt, fiind-că, în loc de vorbe bune e numai ceartă. Bărbatul de necaz merge la cărciumă; femeia, în loc să muncească și să economisească, se culcă și doarme, doar' o face bărbatului în ciudă. Și așa puținul ce au se risipește, copiii cresc ca vai de ei; ear' sărăcia e doamnă în casa unde e ceartă. O vorbă zice: »Când doi se ceartă, al treilea câștigă«, dar' când se ceartă bărbatul cu femeia, nu câștigă nime.

altul din cocean și al treilea din miezul cotorului. Ca cea mai bună hârtie e cea din urmă, care, după-cum se vestește, ține concurența celei mai bune hârtii fabricată din sdrențe.

Societatea maghiară pe acții a minelor (băilor) Uricani-Valea-Jiului și-a încheiat bilanțul pe 1902; socotind și cele 38.805 cor. transpuse din 1901, a avut un venit curat de 375.607 cor., cu 53.998 cor. mai mult ca în anul precedent.

Import de ceară în România. În urma raportului consulului ungar la Galați, (România), se prevede o urcare a importului de ceară de albine, deoarece-ce guvernul român a dispus că pentru scopurile bisericesti se vor folosi numai lumini din ceară de albine, curată, care se vor pregăti în fabricile nouă ce se vor înființa și cari vor sta sub supra-veghierea statului.

„Hungaria“, societate pe acții pentru exportul untului, și-a încheiat bilanțul pe 1902 cu 76.755 cor. profit curat, după un capital social de 300.000 cor., a procurat unt brut în valoare de 141.172 cor. Filialele din orașele Dombóvár și Timișoara, au lucrat cu un deficit de 36.000 cor.

Cafea vândută în pachete. În comerțul de coloniale din Germania s'a lătit foarte repede o inoie însemnată, câștigând pentru sine atât publicul cumpărător, cât și pe negustorii de cafea, cari mai nainte luptau contra ei. Inoirea constă în aceea, că negustorii de cafea din câte un oraș vând cafeaua într'un pachet statorit unanim, adaogând la fiecare pachet un bon; 20 astfel de bonuri fiecare neguțator le schimbă apoi cu un font de cafea. Inoirea au început-o neguțatorii de aromate, spicerii, și astăzi într'atâta s'a lătit, încât în mai multe orașe neguțatorii de cafea s'au învoit la procurarea împreună a cafelei, precum și la prăjirea și vnzarea comună a aceleia, în modul de mai sus.

Mai e o zicătoare: »Vorba dulce mult aduce«, și-i foarte adevărată. Când vorbești bine cu cine-va, îl umpli de bucurie, și omul vesel are mai multă putere, inima i-se bate mai regulat, sângele îi e mai viu și atunci are și plăcere mai multă. E cunoscut lucrul, că omul supărat n'are spor la lucru. Când bărbatul pleacă la lucru, vesel și cu vorbe bune dela femeie și copii, de sigur în ziua aceea va munci mai cu spor și nu se va întoarce acasă obosit. Tot așa și femeia va munci mai mult și ori-ce greutate va avea, nu i-se va părea piatră de moară; ear' seara, adunați în jurul mesei, vor fi cu toții fericiți. Omul n'are nevoie de cine știe ce bucate alese, dar' să le mănânce cu voce bună, căci atunci mâncarea se mistue și se prinde de om. Cearta nu-i bună nici-odată, că multe case stricate s'au văzut din ceartă și mulți oameni nenorociți. Pe copii să-i învățăm de mici a nu se certa, dar' pentru asta trebuie să vadă întâiu că părinții nu se ceartă.

(„G. S.“)

Stanca.

PENTRU MESERIAȘI

Un nou mijloc pentru distrugerea buretelui de casă.

Se știe cât de greu este a ne scăpa de bureții ce ne nimicesc toată lemnăria unei case: podeală, grinzi etc., ba ne poate infecta și mobilele de lemn. Până acum nu se cunoștea alt mijloc decât a scoate podeala (padimentul) și a o înlocui cu alta, schimbând și pământul de sub el și chiar și o parte a tencueii zidului, ca astfel să se îndepărteze și semințele acestei ciuperci. Aceste înlocuiri sunt însă foarte scumpe și astăzi avem un mijloc eficient și sigur contra lui, care constă în următoarele: Se sfredelesc în podeală găuri prin care se introduce prin presare în golurile ce există sub ea un gaz numit: clor. După-ce acest gaz a ocupat tot spațiul gol de sub podeală, se astupă găurile. Clorul intrând în toate crepăturile lemnului nimicește buretele. Trebuie să știm însă că acest gaz deși foarte ușor de preparat, este foarte otrăvitor și ne trebuie anume aparate pentru a-l presa sub podeală. — Un alt mijloc mai este și petrolul, care de asemenea omoară buretele de casă.

*

Cleiu pentru lipit sticlă pe metal.

Pentru a lipi sticlă pe metal folosim 5 părți rășină și 1 parte ceară galbenă și roșie de Venetia împreună amestecate. Le topim toate laolaltă și se aplică în stare caldă apăsând bine obiectele de lipit.

Medicul casei.

Dureri de dinți și îngrijirea lor.

Un medic italian recomandă contra durerilor de dinți, provenite fie din răceală fie că dinții sunt găunoși, planta cunoscută sub numirile de: odolean, gușa porumbului, năvalnic, strigoiu (*Valeriana officinalis*). Foile acestei plante să se mestece în gură sau, dacă se poate, să se apese numai între dinții dureroși și pe cei de alături de ei, în care cas ar dispărea în 2—3 minute chiar și cele mai mari dureri.

Pentru a curăți dinții ni-se recomandă: pumicea (*Bimsstein*) pulberisată, cărbune de lemn, cenușe de țigară, borax, acid tartric (*Weinsteinsäure*) și acid salicilic. Pentru prafuri pentru dinți sunt mai bune: creta pisată foarte mărunt (cretă precipitată), căreia se adaugă la 100 grame 20 grame rădăcină de micșunele (*Veilchenwurzel*), 10 grame făină de scrobeală și 1 gram ulei de piperment (mintă, ismă piperată). După întrebuițarea acestui praf să se clătească însă totdeauna gura cu o apă antiseptică (omoritoare de microbi), care o putem procura în fiecare apotecă, precum și materialele trebuincioase pentru prafuri însuși.

Advocatul poporului.

Grădinaritul nu stă sub dispozițiunea legii industriale. Ministerul de agricultură a adresat câtorva autorități industriale de a doua instanță, hotărîrea sa adusă cu data de 21 April 1903 Nr. 9544, în înțelesul căreia pomăritul, legumăritul și florăritul nu se țin de industrie și astfel pentru exercitarea acestora nu trebuie cerută îngăduință, chiar nici atunci, când producătorul pentru vânzarea produselor acelora ar ținea prăvălie. Acela însă, care nu vinde produsul său, ci al altora, trebuie să ceară permisiune pentru vânzare, și e privit de neguțator.

Prescripțiunea delictului pentru usură. În urma hotărîrii Curiei cu data de 8 Ianuarie 1903 Nr. 210 prescripțiunea delictului pentru usură nu se socotește începând dela data contractării împrumutului, ci dela încetarea raportului de împrumut.

PENTRU ECONOMI

Scăldatul cailor.

Scăldatul cailor este foarte bun, însă cu condițiunea ca el să nu se facă când caii sunt inferbântați sau îndată după mâncare. Timpul cel mai potrivit pentru scăldat este seara după-ce au terminat munca, sau des de dimineață. Prin scăldat caii se recrează și se spală de praful depus pe ei.

Inul și purecii de pământ.

Inul este foarte plăpând la începutul creșterii sale și are o mulțime de inimi, care îl nimicesc cu deosebire când este încă tânăr. Intre acești inimi sunt și gândăceii numiți »purecii de pământ«. Mai ales, dacă timpul este secetos să înmulțesc atât de tare, încât în scurt timp ne pot pustii lanuri întregi. Mijloace directe pentru distrugerea lor sunt multe, însă prea scumpe. Lupta contra lor trebuie să fie îndreptată în două direcțiuni: pe de-o parte, ca prin materiile presărate peste inul răsărit să se ucidă aceste insecte, ear' pe de altă parte să grăbească creșterea plantelor, ca astfel să reziste mai ușor totalei nimiciri a lor. Un astfel de mijloc avem în gips măcinat mărunt, care îl presărăm pe timp uscat câteva zile peste sămănătura răsărită. Gipsul omoară purecii și servește totodată și pământului ca îngrășământ.

Țeselatul și periatul vitelor.

Mulți dintre economii nostri vor zîmbi cu dispreț când vor ceti titula de mai sus. Ei țesală caii abea numai din »an în Paști«, dar' să mai țesale și vitele mari cornute. Cu toate acestea țeselatul și periatul vitelor este de mare însemnătate, cu deosebire vara, fiindcă tocmai în timpul acesta ele au a suferi mult de musca numită: strechea. Strechia își depune oușele sale lipicioase între perii vitei. Eșind din ele viermușii (larvele), ei se

sfredelesc sub pele și cresc acolo mari și produc buboae (umflături) mai ales pe spate și pe piept, care îmbolnăvesc vita și le strică pelea. Prin țeselat, periat și spălat îndepărtăm oușele strechei, de aceea nici un econom să nu intrelase întreținerea curățeniei pelei a vitelor în timpul acesta.

Mijloc simplu contra impunsăturilor albinelor.

Locul înțapat de albine îl frecăm cât se poate de iute cu ceva săpun ordinar și-l lăsăm să se usuce pe rană. Resultat mai sigur și mai grabnic avem folosind săpun moale. Este de recomandat, ca acela, care are de a face cu albinele, să poarte totdeauna o bucățică de săpun la sine.

Pentru femei.

Conservarea sparanghelului.

Se curăță de părțile bătoase și se opărește cu apă sărată, apoi se strecoară și se toarnă oțet ferbinte peste el. A doua zi oțetul se ferbe eară și se toarnă din nou peste sparanghel, după-ce l'am opărit mai întâiu cu apă. În fine se așează în borcane, turnând peste el oțet proaspăt fert și răcit până-ce sparanghelul este peste tot acoperit. Pentru a nu intra aer la el, se toarnă peste oțet ceva unt de lemn, ear borcanul să leagă la gură.

*

Spumă de lapte cu fragi.

Se ia un litru de smântână, se bate până se face spumă și se scurge acea spumă pe sită; apoi se dă pe sită 20 decagrame fragi și 17 decagrame zahăr pisat foarte mărunt; după aceea se amestecă și cu spumă de smântână, se toarnă în formă și se pune pe gheață.

DE-ALE BĂNCILOR

»Coroana«, institut de credit și economii. Despre înființarea noului institut financiar românesc din Bistrița se scriu următoarele: »Coroana« institut de credit și economii, societate acționară cu sediul în Bistrița, s'a înființat prin votul adunării generale constituante, ținută în 23 Maiu a. c. cu mare însuflețire, cu un capital fundamental de 100.000 cor. plasat în 500 de acțiuni a 200 cor. preț nominal. Spre orientarea celor interesați servesc următoarele: Direcția constă din 10 membri. President: Dr. Alexandru German, medic, vice-presidenți: dl Michail Făgărășan, protopop, dl Dr. G. Pompeiu, medic. În comitetul de revisiune s'au ales 5 membri și 2 suplenți. Director executiv: Dr. Gavriil Tripon. Comptabil: Emil Chiffa, fost elev al academ. com. sup. din Antwerpen. Postul de cassar vacant. Cererea pentru înregistrarea firmei s'a înaintat la tribunalul competent. Societatea și-a închiriat local în strada spitalului Nr. 23, etagiul de-a stânga, învecinat cu hotelul Sahling. Activitatea se va începe imediat după înregistrarea firmei.

NOUȚĂȚI

AVIS!

Rugăm pe D-nii abonați vechi și noi să binevoască a ne trimite suma, ce ne datorează, ca și noi la rîndul nostru se putem face față marilor cheltuieli, ce avem cu edarea și redactarea foii noastre.

Pentru catedrală. Ilustritatea Sa domnul Dr. Iosif Gall, mare proprietar și membru în casa magnaților, a contribuit la fondul catedralei din Sibiu cu frumoasa sumă de 5000 coroane.

† **George Palade**, fost ministru al României și fruntaș al partidului național, a încetat Luni subit din viață în Bêrlad. Era om în floarea vieții, abia de 42—43 ani.

Di Dr. Ioan Margita, tîner simpatic și binecunoscut în cercurile noastre sociale din Orăștie, a depus censura de avocat cu succes bun la tabla regească din Budapesta. Sincerile noastre felicitări!

Sfințirea episcopului Dr. Vas. Hossu să va săvârși în Blaj, la 12 Iulie n. a. c., ziua sfinților apostoli Petru și Pavel, în biserica catedrală din Blaj. Instalarea să va ținea în 19 Iulie n. și va fi oaspele episcopului Radu până când acesta să va duce la Oradea-mare, ceea-ce să va întempla, după-cum suntem informați, la sfîrșitul lunii Iulie.

Meseriași români din Orăștie, au aranjat Duminecă în 7 l. c., ziua de Rusalii, un teatru împreună cu joc. S'a predat piesa: „Sămbăta morților“, dramă în 5 acte. Roluri principale au avut dsoarele: Valeria Grofu și Rosa Rațiu, precum și dnii Petru Banciu și Constantin Budoiu, cari 'le-au interpretat spre deplina mulțumire a publicului participant. Ceialalți diletanți încă au jucat bine

Cartel de fer ungaro-austro-german. Intre cartelul de fer ungaro-austro-german (din Silezia superioară) decurg pertractări, al căror scop e asigurarea reciprocă a consumului străin precum și delăturarea concurenței de pe piețele de consum române și ruse. Astfel de legături s'au făcut până acuma numai între băile austriace din Wittkowitz și din Silezia-superioară. Regularea consumațiunii de fer din România atinge în prima linie fabricile de fer maghiare.

Hoție mare la poștă. Mercuri seara birjarul postal Mihaiu Micsinai din Budapesta a furat 98'000 coroane, bani dela poștă și a dispărut. Cine prinde pe făptuitor împreună cu banii, capătă un premiu de 4000 coroane.

Vinul văpsit artificial se cunoaște, dacă adaugem la 50 cm. vin una sau două picături sare de pucioasă și amestecându-le punem în ele o legătură de bumbac. Dacă vinul îl încălzim pe încetul timp de 5 minute

și după aceea spălăm și uscăm legătura de bumbac, atunci acela devine de culoare roza deschisă, sau galbenă deschisă, dacă vinul e curat; roșu închis, sau galbenă tare, dacă vinul e văpsit.

Societatea maghiară pe acții a băilor de cărbuni de peatră Uricani-Valea-Jiului ridică pe teritorul băii de cărbuni de peatră din Lupeni o turbină cu vapor conform celei numite »Parson«, cu putere de 1000 cai. Aceasta e prima de felul acesta în Ungaria. Puterea electrică o introduce firma »Ganz«.

Nici papei nu sărută mâna! Din prilejul vizitei împăratului Wilhelm II. în Vatican și a descrierii primirii lui la papa, unele ziare germane reamintește visita ce înainte cu cincizeci de ani o făcuse papei împăratul Frideric Wilhelm, pe atunci moștenitor numai. Înainte de a fi fost primit la papa, educatorul său, generalul Alvensleben, îl făcuse atent, că trebuie să sărute papei mâna. »Cum, să-i sărut mâna?« — replică mirat moștenitorul. »Afară de tatăl meu, regele, nu am sărutat mâna nici unui alt bărbat, și o nu o voi face nici-odată«. Și s'a dus la papa. Când s'a prezentat papa Piu al IX-lea i-a întins mâna, dar el —după ce-i făcuse o închinăciune reverențioasă, în loc să i-o sărute i-a strins-o și scuturat-o bine, ca între prieteni. Papa s'a mirat mult de neobicinuitul omagiu, dar nu a zis nimic. Și-a însemnat însă bine, că moștenitorul german în loc de sărutat scutura mâna papei, și de câte-ori i-a mai făcut după aceea vizită îl primia toteauna ținându-și mâinile ascunse după spate.

Din America. În orașul Stavn-Pa a ars o casă cu 11 rënduri. Intreaga casă a fost locuită numai de lucrători de aici din Europa. Lucrătorii erau pe la fabrici și acasă au fost numai soțiile și copiii lor. Au pierit în marea de foc soțiile și copiii alor 740 de lucrători. Inchipuiți-vă ce amar și ce durere pentru bieții oameni să-și vadă ființele, cari le-au fost mai dragi, prefăcute în scrum, pe care îl bate vîntul în toate părțile, acolo departe de pămîntul, în care s'au născut și au crescut.

Miscarea începută contra societăților de consum în Germania se lățește tot mai mult până chiar și în cercurile, cari tocmai nu sunt cunoscute ca prieteni ai comerțului. Astfel în timpul din urmă societatea conservativă din Halle a luat poziție hotărîtă contra lor, printr'un circular adresat oficialilor orașenești. Intre altele circularul zice: »Ce se alege de organizațiunea statului nostru, dacă tot mai mulți cetățeni ajung la proletariat? Dela cine să încassăm dările necesare pentru plătirea oficialilor, dacă comerțurile stau pe loc, deoarece-ce cei mai buni și mai siguri cumpărători s'au întrunit în societate deosebită, pentru-ca să cauzeze neguțătorilor concurență ruinătoare? Astfel de întrebări și asemănătoare acestora trebuie să aibă în vedere fiecare oficial, dacă simțul

cuvincios nu-i ține departe de societățile de consum sau nu-i îndeamnă la pășirea afară din ele«.

Premii pentru muncitorii industriali. Camera de comerț și industrie din Brașov aduce la cunoștința celor interesați, că ministrul de comerț a luat hotărîrea de a distribui în fie-care an 100 de diplome de recunoștință și premii de câte 100 coroane la lucrătorii industriali, cari s'au distins prin împlinirea credincioasă și îndelungată a datoriilor lor. Pentru circumscripția camerei din Brașov sunt destinate cinci premii. Camera invită pe patronii din circumscripție (comit. Brașov, Tîrnava-mare, Sibiu și Făgăraș) și anume atât proprietarii de fabrici, cât și ceialalți industriași, ca să înainteze la camera cel mult pînă la 30 Iunie lista acelor lucrători, pe cari îi cred vrednici de această distincție, împreună cu calificațiunile lor și cu datele necesare. Condițiunile sunt: 1) Cetățenia ungară. 2) Ocupațiunea neînteruptă ca industriași. (Portarii, vizitii, servitorii de birouri etc. sunt excluși). 3) Să fi fost lucrători industriali cel puțin 15 ani neînterpuși. (Anii de ucenicie se numără; la cei-ce lucrează numai în anumite sesoane, sezonul se numără ca an întreg). 4) Plata ce-o primește să nu întrecă suma de 2000 coroane. — Toate acestea sunt a se justifica cu documente: condicuța de lucrător în original sau copie autentică. Pentru fie-care premiu, camera va propune câte trei. Hotărîrea definitivă este a ministrului. — Premiile se vor distribui în zilele de după Crăciun până la anul nou.

Exploatare de pădure în Ardeal. Firma Goldfinger și Templánszki din Budapesta a cumpărat marea pădure din apropierea Clujului cu circa 3,800.000 cor. Lemnul produs, care în cea mai mare parte e gorun (stejar), după-ce va fi fazonat (lucrat), firma are de gînd a-l exporta parte prin Fiume în Franca, Italia și Spania, parte pre lucrat în scînduri și grinzi îl va desface în patrie.

Comunicațiune cu motor pe căile ferate din Ungaria-de-Sud. Oficiul de supraveghere al comunicațiunii din Timișoara a înaintat conducerii comerciale din Seghedin un plan pentru introducerea comunicațiunii cu motor pe căile ferate din Ungaria-de-Sud. Liniiile principale sunt: Timișoara-Orșova și Timișoara-Buziaș, mai departe, afară de liniiile Ilia-murășană-Gatta, comunicațiunea cu motor să se introducă și pe liniiile: Timișoara-S.-Miclăușul-mare, Timișoara-Buziaș, Timișoara-Lipova, Timișoara-Modeș, Ciacova-Boca, Oravița-Annina, Vojtek-Bogsán, Vêrșeș-T. Cubin, Panciova (dela Vêrșeș direct la Panciova) și dela Băile Herculane la Orșova.

Comitetul permanent al comit. Torontal a recomandat comitatului ca pe timp de 10 ani să dea fabricii de covoare a comitatului un ajutor de 1000 cor.

Defraudare. Banu-i ochiu dracului. Zi de zi auzim mai ici, mai colea de furături. Așa și în zilele trecute un notar din München (Germania) Hefele Izidor a furat 100 mii de cor. și și-a pierdut urma cu ele. Bagseama a vrut să-și petreacă bine în sărbători. Necazul însă e mai mare, că i-au dat de urmă și-l vor prinde. Ce oameni slabi sunt toți cei de felul dlui Hefele. Pentru câți-va zloți își mănă omenia pe toată vieța și-și pierd și pita, pentru că ori cum dar tot îi prind. Kecskeméthy singur a scăpat până acuma.

*

Bună predică. În Paris a ținut de curând un preot o predică înaintea unui public foarte elegant. După-ce a vorbit mult despre iubirea de aproapele, încheia astfel: »Poate așteptați acum dela mine, ca să vă rog să dați milostivire sau să contribuiți la vr'un scop de binefacere. Nici decum. Am numi o simplă rugare către d-voastră: Plătiți punctual pe călțunarii (cordonierii) și creditorii voștri, și pe modistele voastre! Deodată 90%, tot publicul elegant ajuns în mare confuziune, atât doamnele cele mai nobile cât și domni îmbrăcați după ultima modă. Toți aruncară involuntar ochii pe vestmintele lor neplătite. Preotul continuă: »A nu plăti conturile la croitori, cordonieri și modiste, înseamnă a comite o hoție«. Preotul a lovit cuiul în cap. Când altădată a mai ținut predică, nu mai era de față nimeni din publicul elegant de mai înainte.

*

Sărăcia noastră. Sub acest titlu se ocupă „Revista Economică“ din Sibiu cu starea noastră economică și constată în trăsături generale progresul, ce-l face poporul nostru pe teren economic. Până eri-alaltăeri — zice într'un loc — înșine n'am fi crezut, că din sărăcia poporului nostru s'ar putea aduna în timp de câți-va ani acele milioane astăzi deja numeroase, ce le reprezintă capitalul propriu (averea) al băncilor românești și capitalurile străine, dar tot românești ce le-au fost încredințate spre administrare. Toate aceste milioane sunt economii de-ale poporului nostru și încă economii, ce cresc și se înmulțesc din an în an. Suntem săraci, zice într'alt loc — dar nu săracim. Păcatele nefericitului nostru trecut de multe secole ne apasă încă, dar nota situațiunii noastre economice de astăzi nu e decadința, ci progresul. Constatările acestea le luăm cu bucurie la cunoștință, deși stim, că încă n'am aflat leacul cel adevărat și felul de purcedere pentru delăturarea desăvârșită a neajunsurilor.

*

Straturi de cărbuni de peatră la hotarele Gherlei și comit. Sătmăruului. Proprietarul de mine (băi) Szenkovits Gerő din Hunedoara a dat peste straturi de cărbuni de peatră între hotarele comunelor Gherla-Német și Czóptelke. Pături de cărbuni de peatră liberi de pucioasă se arată la numitele hotare în număr mare și aproape la suprafața pământului; grosimea acestor pături nu se cunoaște încă. Straturi de cărbuni de peatră au aflat și economii Szöcs Pál și Várkony Mihály din Tarloltz. Pentru examinarea lor va merge la fața locului o comisie de specialitate.

Nevasta mea a suferit 13 ani în dureri de cap reumatice și eu nu am acți decât să mulțumesc lui Dumnezeu pentru-că mi-a dat ideea să-mi procur crucea dublă, electrică R. B. nr. 86,967 inventată de D-ta — pentru-că nevasta mea, după-ce a purtat crucea asta patru săptămâni, s'a vindecat de tot. Deci fac atent pe tot omul ce suferă de reumă să nu amine procurarea acestei cruci minunate. Eu am probat totul, dar' nimic nu mi-a ajutat decât crucea dublă-electrică a D-Tale. Cu stimă: Valentin Hambec, Károlyfalva.

Această scrisoare de recunoștință a primit-o dl Albert Müller, Budapesta V. Vadász u. 42/G inventatorul crucii duble-electrice R. B. 86967 și noi recomandăm crucea asta acelora cari suferă de asthmă, reumă, etc. etc.

Ultime știri.

Foile primite azi dimineață aduc știrea, primită telegrafice, că **Mercuri noaptea Regele Sârbiei Alexandru și Regina Draga** au fost omorâți. Pretendentul de tron Petru Caragheorghievici a fost proclamat rege. Se zice că au fost împușcați nu numai părechea regală, ci și **fratele și două surori mai mici ale reginei, precum și un general, un adjutant regesc, trei miniștri și sentinelele.** Atentatul s'a petrecut seara, când părechea regală era la cină în conacul regesc. El a fost săvârșit de trupe cari au năvălit în palatul încunjurat de armată. În urma acestor evenimente și a urmărilor lor, se svonește din Budapesta, că s'a dat ordin pentru mobilizarea mai multor corpuri din armata austro-ung.

PENTRU INTREPRINZETORI

Turda. — Pentru zidirea edificiilor alăturate necesare unui magazin de pe drumul comun de stat Oradea-mare-Cluj-Brașov sunt a se înainta oferte până la 20 Iunie n. la oficiul de arhitectură din Turda. Preliminar 3506 cor., vadiu 5%. Condiții tot acolo.

Sibiu. — Pentru localitățile tribunalului, procuraturii, judecătoriei cercuale și a închisorii, sunt necesare, pe anul 1904, 619 m⁰ lemn uscat de fag, pentru transportarea cărora sunt a se înainta oferte până în 4 Iunie n. la președintele tribunalului din Sibiu. Preliminar 16001 cor., vadiu 5%. Condiții tot acolo.

Timișoara. — Pentru transportarea a 370⁰ m³ peatră și 262⁰ mm. ciment de Portland necesare lucrărilor ce se vor întreprinde în 1903 pentru susținerea lucrurilor de artă în apă și pentru regularea țărmului drept a stabilimentului de stavilă din Costeiu-mic, sunt a se înainta oferte până la 9 Iulie n. la oficiul ingineriei de riuri din Timișoara.

Făget. — Marea ospătărie »Magyar Király« din Făget (comit. Caraș-Severin) se exarânduază, cu 1. Nov. n. a. c., pe timp de 5 ani. Oferte la firma Hirsch David și filii.

ȘTIRI COMERCIALE

Tirgul produselor în Budapesta.

Grâul a crescut în preț cu 5—10 fil.; s'au adus în piață în săptămâna trecută 155.000 m. m. Grâul de Oct. s'a vândut cu 7.57 cor. **Sécara** a avut puțină schimbare. Cea de Oct. s'a vândut cu 6.50 cor. **Orzul** pentru sămănat s'a dat cu 5.85—6.20 cor. **Ovăsul** a scăzut în preț cu 5—10 fil.; deoarece-ce însă ploaia căzută zilele acestea a ajutat dezvoltării, prețul celui de Oct. s'a statorit cu 5.46 cor. **Cucuruzul vechiu** a avut puțină importare. Cel de Iulie s'a statorit cu 6.24 cor. **Făina** nici în săptămâna aceasta n'a avut nici o schimbare. Transportul ei s'a urcat la 91.035 m. m.

Prețul galțelor în urma aducerii puțină s'a urcat. Pentru găște îngrășate s'au dat 7—10 cor.; pentru pui de copt 1.70—2—cor., pentru pui de zamă 2.50—3—cor., de păreche. Prețul **ouălor** la început a fost scăzut, mai târziu însă, răzându-se aducerea lor, s'a urcat.

Unsoarea și cărnătăriile nu au suferit nici o schimbare, până-ce slămina s'a scumpit cu 1 cor. la 50 klgr. Cumpărătorii de **miere** în urma apropierii produsului se rețin dela cumpărări, astfel prețurile nu sunt stabilite. **Mierea crudă** e cu 37—38, cea curată maghiară cu 40 cor. 50 klgr. din Viena. **Ceara** a avut prețuri solide. Cea din patrie a fost cu 165—167, turcească cu 178, cea de Egipt cu 185—187 cor. 50 klgr., afară de pachetare, din Viena. Prețul **mărfurilor textile** s'a îmbunătățit în prima jum. a lunii trecute, din cauza sărbătorilor însă (Rusaliile) acum s'au adus puțină.

CALENDAR ECONOMIC.

Ce să facem în Iunie?

În grădina de pomi. În timp uscat și secetos udă cu îngrijire straturile de sēmăntă și pomișorii tineri. Grădina de pomi să se țină curată, adică să se plivească și sape adese-ori de buruienile ce înăpădesc pomii. Legăturile altoilor trebuesc să abite, ear vlăstării pădureți îi depărtează.

În grădina de legumi. Pentru trebuințele de toamnă și iarnă încă mai putem sēmăna legume. Legumile ca mazerea, cartofii etc. se sapă adunând pământul în jurul rădăcinilor lor. De pe paturile calde se pot depărta ferestrele și coperișele cu desăvârșire. Lipsind ploaia, udatul să ne fie lucrul de toate zilele.

În viie. Dacă nu s'a efectuit alegerea vlăstarilor să se îndeplinească, depărtându-se vlăstării cari nu sunt de lipsă, cu cea mai mare îngrijire. Cei rămași se leagă pe pari și astfel se pregătește viia pentru a doua săpătură. Să nu uităm stropirea contra peronosporiei.

În câmp. În această lună trebuie terminat cu sămănarea inului, și dacă se mai

poate mai sămănăm în pământ umed unele plante de nutreț. Pentru resădirea tutunului acum e timpul cel mai potrivit. Se sapă cucuruzul, cartofii și curechiul. Pentru sămănăturile de toamnă pregătește ogorul. Coseste iarba și trifoiul în floare. Pentru secerat pregătim și procurăm de pe acum uneltele de lipsă.

Vitele să nu pășuneze pe locuri umede, ca să nu se umfle. Mânzii trebuie înțărcați. Claponii acum se curăță.

În stupină să se țină cea mai mare curățenie. De umblă furnicile la coșnițe, împedecă-le calea, ungând cu petrolu scândura pe unde se urcă.

Cursul pieții din Budapesta

— în 11 Iunie n. 1903 —

Per 50 klgr.		Per 1 klgr.	
Grâu . . .	7.55— 8.15	Piment . .	62.00— —
Săcară . .	6.60— 6.80	Cassia . .	86.00— 98—
Orz	5.80— 6.10	Cuișoare .	92.00—100—
Mei	5.75— 6.10	Ghimber .	75.00—142—
Ovăș	5.95— 6.20	Paprică .	70.00—180—
Cucuruz . .	6.20— 7.25	Ulei de in	75.00— 77—
Rapiță . .	10.70— 11.10	„ de rap.	64.00— 65—
Trifoi . . .	48.00— 63—	„ de lem.	129.60—148—
Lucernă . .	48.00— 52—	In brut . .	00.00— —
Mohor . . .	9.50— 10.50	Cânep.br.	64.00— 70—
Măzêriche .	7.00— 7.50	Lână nsp.	120.00—124—
Fasole . . .	7.50— 12—	Migdale .	175.00—250—
Mazêre . .	6.00— 7—	Smochine	30.00— 38—
Mazăr. coj.	14.00— 22—	Alune . .	138.00—142—
Lințe . . .	10— 13—	Stafide V.	60.00— 70—
Păsat . . .	5.75— 6—		
Mac	27.00— 29—		
Sēm. de in	00.00— 00—		
S. de cânep.	8.75— 9.50	Unt proasp.	1.50— 2.16
Prune . . .	12.75— 16.50	Caș Emental	2.10— 2.20
Lictar . . .	15.50— 18.50	„ Groer .	1.20— 1.40
Untură . .	69.00— 69.50	„ Trapist.	1.20— 1.50
Slănină . .	57.00— 60.50	„ Liptau .	0.88— 1.30
Zahar-brut	22.25— 22.50	Brânz. de oae	1.10— 2.40
Cafea Iava	75.00—120—		
Caf. Santos	36.00— 38—	Bumbac bal.	00.00—00.00
Caf. Portor.	78.00—120—	Portoc. Lada	5.50—12.50
		Lămâi „	4.50— 6.50
		Ouă (1440) iada	57.00—60—
Per 100 klgr.		Per 100 Litr.	
Miere . . .	100.00—120—	Spirt raff.	145.25—148—
Ceară . . .	130.00—140—	Spirt brut	143.25—146—
Nuci	30.00— 60—	„ denat.	34.75— 36.50
Cartofi roza	5.40— 6—	Trevere .	110.00—112—
Cart. galb.	5.00— 5.75	Sligoviț .	116.00— 140—
Ceapă roșie	3.00— 6.80	Esentă otet	88.00— 90—
Usturoi . .	12.00— 16—		
Piper n . .	122.00—142—		

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11.33
Napoleon d'or (20 franci) aur	19.06
20 Marce germane aur	23.42
Bilete germ. 100 Mărci	117.15
„ franceze 100 franci	95.20
„ române 100 lei	94.60

Prețul făinei din 11 Iunie n. 1903.

Per 50 klgr.					
0	1	2	3	4	5
12.40	12.10	11.80	11.50	11.30	11—
6	7	7 1/2	8	Tărățe	
10.40	9.80	8.80	5.70	4—	

Călindarul vechiu și nou al săptămânei.

Dum. 1 după Ros., a tuturor SS., gl. 8, sft. 1.

Dum.	1 S. Muc. Iustin filoz.	14 Bonificiu
Luni	2 S. P. Nichifor	15 Vit
Mărti	3 Muc. Lucian	16 Beno
Merc.	4 S. P. Mitrofan	17 Adolf
Joi	5 S. M. Doroteiu	18 Gervasiu
Vineri	6 C. Visarion	19 Iuliana
Sămb.	7 Muc. Teodot	20 Silverius

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 18—24 Iunie n. 1903.

Joi	18 Zalatna. Brad. 18 19 și 20 Brașov.
Vineri	— — — — —
Sămbătă	— — — — —
Duminică	— — — — —
Luni	— — — — —
Mărti	— — — — —
Mercuri	24 Sighișoara. Vințul-de-jos. Racoșul-de-jos. Ciachi-Gărbău. Ciuc-Cârtfalău. Gôrcsôn. Șeica-mică. Macfalău. Pânticeu. Șintereag. Turda.

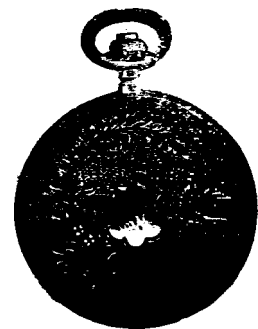
Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în **Transilvania**

(144) la 12—26

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3 (Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

Se caută un băiat de prăvălie

pentru neguțatorie de manufactură cu 2—3 clase gimnasiale sau reale, care cunoaște și cel puțin o limbă străină. A se adresa la

Ioan Lazaroiu, comerciant
Orăștie (Szászváros).

La „Pannonia” cafenea și restaurațiune din Orăștie.

In casele unde să află Pretura și Casieria se găsesc beuturi și mâncări bune și ieftine.

Șindilă horjită și nehorjită

precum și Prăștilă de toată mărimea din lemn alb și fără noduri se găsește în ori-ce cantitate cu prețuri foarte moderate la

Nicolae Filimon lui Vasilie în Vinerea (192) u. p. Alkenyér. 3—6

AVIS

Băile (scălzile) de sare și iod din Mercurea

(Erdély Szerdahely Sospürdő)

adaptate și provăzute cu edificii și vile din nou zidite se vor deschide

Duminică în 7 Iunie 1903.

Oaspeților le stă la dispoziție trenul, care se oprește zilnic la stațiunea proprie a băilor la orele 3, 9 și 11 a m. 5, 6 și 8 1/2 p. m. Din Mercurea-oraș Omnibusul pleacă la băi regulat la orele 6 și 11 a. m. 2 și 5 1/2 p. m.

Odăi de locuit se închiriază cu prețuri moderate și stau la dispoziția oaspeților atât în edificiile vechi cât și cele noue; mobilate sau nemobilate, după dorință.

Restaurantul se află în una din vilele cele noue arangiat anume spre acest scop; în el se servește mâncări și beuturi alese, pe lângă serviciu prompt și prețuri moderate.

Analisa apei despre conținutul excelentelor substanțe ale apei cât și alte informațiuni se pot cere dela subscrisul.

ILIE FLOAȘIU,

(194) arëndator 2—3

MERCUREA
(Reusmarkt, Szerdahely).

„Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurile:

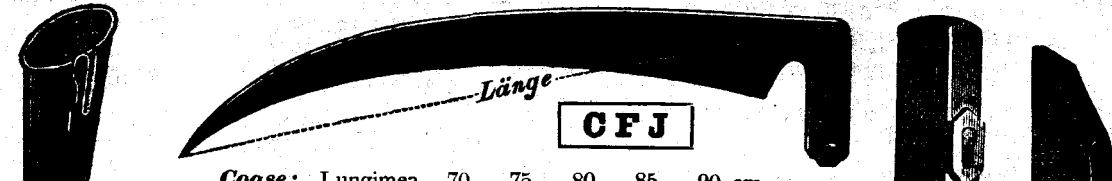
1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânețele), prepararea fânului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămënța plantelor agricole și sămënatul lor.
4. Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Creșterea, nutrețirea și îngrijirea animalelor domestice (Zootechnia generală).
6. Cunoașterea pământurilor agricole (Agrologia).
7. Agricultură generală (Lucrarea pământului. Plăgul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunt pământul).
8. Îngrășămintele (gunoarea pământurilor) și ligatiunile (udarea pământurilor).
- 9—10. Prăsirea paserilor de casă (gălițe, hoare). Găinile, curcile, găinușele (biblicele), găștele, rațele, porumbii (porumbeii).
11. Cultura cerealelor. (Grâul, secara, orzul, ovășul, meiul, hrișca, cncuruzul (porumbul).
12. Cartoful, nașul (sfecla), inul, cânepa, rapița, fasolea, linteaz mazărea, și cultura lor.
13. Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor.

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom“, la librăria W. Krafft în Sibiu, la administrația „Tribuna Poporului“ în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revânzătorilor se dă rabat potrivit.

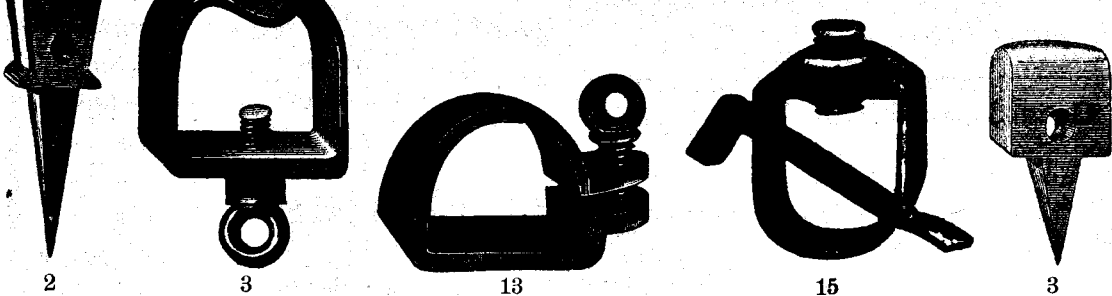
Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată K. 1'60 1'60 1'60 2— 2—
Bătută costă cu 10 bani mai mult.

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul **CFJ**, care nu ar corăspunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuintată. — Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sportit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucați se dă o bucată pe de-asupra!

Nicovale, forma, fig. 2 3
1 bucată K. —'96 —'86

Ciocane, fig. 5 à 250, 300 fig. 6 à 300 grame
1 bucată K. —'86 —'90 1—

Verigi de coase, Fig. 3 13 15
Dimensiunile $\frac{44}{41}$ $\frac{39}{41}$ $\frac{39}{33}$ $\frac{40}{42}$ mm. șmălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară
1 bucată K. —'24 —'24 —'30 —'40

Fig. 7. Tocuri de cuți
1 bucată K. —'40.

Cuți, dela 10 bani în sus, în variație bogată. — Îndeosebi recomand: *Cuțile americane* 1 bucată K. —'40. *Cuți de Bergamo* vinete-închise, cu semnul CFJ 1 bucată K. —'80.

Toporiști de coase, obicinuite de lemn K. —'44. — Toporiști pentru coase de holde (model întrodus de Iulius Teutsch) 1 bucată K. —'90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștele obicinuite de lemn. 1 buc. K. 1'30.

Brice de Solingen. Garantate dela K. 1'20 în sus.
(141) **Bricoge de Solingen** pentru atârnat. Lungimea întreagă: 8 9 $\frac{1}{2}$ 11 ctm. 23—52
1 bucată K. —'34 —'44 —'50

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

vindecă și înviează

Deosebită atențiune rării, că acest aparat (190) de 20

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrenă, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tinituri de ureche, bătăie de inimă, șgârțuiri de inimă, asma, auzul greu, șgârțuiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normă a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu multă mire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacienț, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimită banii. Unde o-i-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreat și cercetat. Deja ești năitatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii cari nu sunt m i vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapeșta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție.

e a se da împreju- vindecă boale vechi de ani. 5—

Cea mai ești nă societate de asigurare este:

THE STANDARD

LIFE ASSURANCE COMPANY

(„STANDARD“, societate de asigurare asupra vieții).

— Fondată la 1825. —

Guvernor: Principele Buccleuch and Queensberry.
Sediul: Edinburgh, 3 George Street.
Filiala pentru Ungaria: Budapeșta, str. Kossuth 4.
Agentură principală:
Orăștie (Szászváros), Piața mare Nr. 2,
unde se pot adresa și se resolvă corespondențe în limba română.

Informațiuni se dau și la administrațiunea foii „Bunul Econom“.

Venituri anuale	K. 31.793.839—
Profit împărțit	K. 170.000.000—
Averea societății	K. 249.302.420—
Asigurări plătite	K. 508.000.000—

Societatea „Standard“ contractază ori-ce asigurări asupra vieții, oferind garanții depline, împreunate cu condițiunile cele mai liberale și primele cele mai ești ne.

(148) 4—26

Nu există

Sămënțe agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile
ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PEȘTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

(139) 23—52

Editor-proprietar Aurel P. Baroianu. Tip. Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.